

Motion till riksdagen

1986/87:Jo267

Wiggo Komstedt och Bo Lundgren (m)

Gränsskyddet för äpplen och päron, m. m.

Fruktodling är i vissa glesbygdsområden en dominerande näringsgren, i andra delar av landet ett viktigt komplement till övrig odling. Inemot två tredjedelar av den svenska yrkesfruktodlingen bedrivs i östra Skåne. Ca 200 av odlarna inom denna del av Skåne, med en årlig skörd av 12–15 miljoner kilo frukt, har bildat en egen försäljningsorganisation, Förenade Frukt. Enbart för packningen av den av dessa odlare plockade frukten krävs en arbetsinsats motsvarande ca 60 helårsarbeten. Härtill kommer arbetsuppgifter som lagring, sortering och marknadsföring.

Även i t. ex. Vätterbygden och Mälardalsområdet förekommer en yrkesmässig fruktodling. En mängd industrier baserar sin verksamhet på frukt av olika slag. Sammanlagt är flera tusen arbetstillfällen i landet beroende av den svenska fruktodlingen.

Svensk yrkesmässig fruktodling är betydelsefull också från beredskapssynpunkt. I en avspärningssituation skulle den svenska frukten vara den enda frukt som fanns att tillgå i landet. Det finns inte möjlighet att snabbt få i gång odlingar, då det tar minst 4–5 år innan fruktträden ger avkastning.

För yrkesfruktodlingen är gränsskyddet av mycket stor betydelse. Bakgrunden till dagens importskydd för äpple och päron är statsmakternas beslut i början av 50-talet att man skulle ha en yrkesmässig fruktodling i landet. Fruktodlingen utsattes under efterkrigsåren för svåra störningar på grund av att överskottspartier av frukt sökte sig till Sverige. Ett effektivt skydd krävdes därför mot de katastrofala verkningar, i form av synnerligen låga priser och stora prisvariationer, som den dumpingartade importen visat sig medföra. Statsmakterna beslöt då att ett system med säsongsmässig frilistning skulle införas för import av äpplen och päron. Detta innebär att importförbud råder under den svenska säsongen. Dag för frisläppande av importen fastställs av statens jordbruksnämnd efter förhandlingar mellan representanter för fruktodlarna och importhandeln.

Till fruktodlingen utbetalas inga statliga bidrag, och odlarnas riksorganisation, Sveriges yrkesfruktodlares riksförbund, har inte heller begärt några sådana. Däremot är det angeläget att omfattningen av gränsskyddet för äpple och päron inte minskar. Genom att yrkesfruktodlingen sedan mycket lång tid tillbaka är dimensionerad efter marknadens behov av olika äppel- och päronsorter under säsongen är odlingen mycket känslig för störningar utifrån.

Statens jordbruksnämnd har i mitten av januari 1987 beslutat att importstoppet detta år skall upphöra den 23 januari. År 1986 upphörde importstop-

pet däremot inte förrän den 17 februari. Årets tidigareläggning får negativa konsekvenser för de svenska fruktodlarna. Tack vare moderna lagringsmetoder kan särskilt äpplenas hållbarhet numera utsträckas mycket längre än tidigare. Enbart i Förenade Fruktens kyllager i Kivik ligger för närvarande ca 3 miljoner kilo av föregående års skörd.

En stor del av den importerade frukten behandlas, för att dess utseende skall kunna bibehållas längre, i kemikaliebad av en typ som inte får användas i Sverige. Vissa av de ämnen som ingår i dessa bad får i Sverige inte ens användas vid besprutning av frukten under de 14 dagar som närmast föregår plockningen. Genom denna olikformighet i förutsättningarna för den svenska och den importerade frukten missgynnas de svenska fruktodlarna. Under vissa år har importfrukten helt dominerat marknaden till långt fram på den svenska säsongen, med resultat att svensk frukt gått till spillo och odlarna åsamkats stora förluster.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär att statens jordbruksnämnd får i uppdrag att tillse att den under 1986 tillämpade perioden för gränsskyddet för äpple och päron bibehålls under kommande år, så att perioden täcker den tid under vilken marknadens behov av dessa fruktslag kan tillgodoses med hjälp av den svenska produktionen.

2. att riksdagen hos regeringen begär att statens jordbruksnämnd får i uppdrag att som villkor för tillstånd till import av fruktslag som yrkesmässigt odlas även i Sverige föreskriva att vad gäller behandling med kemiska ämnen samma regler skall ha följts för importfrukten som de som gäller för den svenska odlingen av dessa fruktslag.

Stockholm den 27 januari 1987

Wiggo Komstedt (m)

Bo Lundgren (m)

Mot. 1986/87

Jo267

